

er valgt ved forholdstalsvalg. Hensynet til beskyttelsen af de medlemmer, der repræsenterer mindretal, kan derfor tillige begrunde godkendelseskra- vet. Magistratskommunerne er i dag Københavns Kommune, hvis forhold er særskilt reguleret i den københavnske styrelseslov, samt Århus, Aalborg og Odense Kommuner.

Ophævelsen af det generelle krav om godkendelse af styrelsesvedtægter nødvendiggør, at enkelte af normalstyrelsesvedtægtens bestemmelser optages i loven, samt at reglerne om vederlæggelsen af udvalgsformænd fastsættes i bekendtgørelsesform.

1.2. Forenklet udvalgsstruktur

Efter den kommunale styrelseslov skal der i kommunerne nedsættes et økonomiudvalg samt stående udvalg til at varetage den umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender, jf. lovens § 17.

Økonomiudvalget er det samordnende udvalg, der er ansvarlig for de økonomiske og almindelige administrative forhold på alle områder inden for den kommunale forvaltning. Økonomiudvalget forestår tillige samordningen af al planlægning inden for kommunen, ligesom udvalget er personaleudvalg.

De enkelte stående udvalg er ansvarlige for forvaltningen af hver deres sektorområde. I normalstyrelsesvedtægten er der angivet 4 stående udvalg: Udvalget for teknik og miljø, udvalget for undervisning og kultur, det sociale udvalg og (særligt i kommuner med selvejende havne) havneudvalget.

I normalstyrelsesvedtægten for amtskommunerne er der angivet 4 stående udvalg: Udvalget for teknik og miljø, udvalget for undervisning og kultur, sygehusudvalget og social- og sundhedsudvalget.

I praksis følger kommunerne og amtskommunerne i vidt omfang normalstyrelsesvedtægterne med hensyn til såvel udvalgenes antal som deres opgaver.

I de seneste år har der imidlertid været overvejelser i kommunerne om at ændre styrelsesordningen med henblik på at reducere antallet af stående udvalg. Baggrunden herfor er bl.a. en forventning om, at der i udvalg med større sagsområder vil ske en mere tværgående behandling af opgaverne. Sektoropdelingen antages at vanskeliggøre tværgående helheds løsninger, fordi udvalgene kan have en tendens til at blive repræsentanter for en enkelt sektor.

Færre udvalg vil også kunne forenkles den administrative sagsbehandling og reducere koordinationsproblemerne. Samtidig vil større sagsområder i højere grad tilskynde til en delegation til forvaltningen, således at der vil kunne ske en opprioritering af det egentlige politiske arbejde bestående i varetagelse af overordnede og planlæggende opgaver.

Ud over kravet om, at der skal være et økonomiudvalg og stående udvalg, er der ikke i den kommunale styrelseslov bindinger med hensyn til udvalgsantal og -opgaver. Ved stadfæstelsen af styrelsesvedtægter påser Indenrigsministeriet dog, at opgavefordelingen mellem udvalgene ikke kan give anledning til væsentlig tvivl, og at der ikke udvalgs-mæssigt sker en adskillelse af opgaver, der er klart sammenhængende.

Indenrigsministeriets stadfæstelsespraksis er således ikke til hinder for en imødekommelse af ønsker om færre udvalg. Dog indeholder styrelsesloven en forudsætning om, at der mindst skal være to stående udvalg. Samtidig har det hidtil været obligatorisk - efter den sociale styrelseslov - at oprette et socialudvalg.

For at muliggøre, at der kan ske en reduktion af udvalgene i forbindelse med en eventuel ophævelse af kravet om, at der skal nedsættes et socialudvalg, foreslås det udtrykkeligt angivet i den kommunale styrelseslov, at der skal nedsættes ét eller flere stående udvalg. Herefter vil kommunerne i givet fald kun skulle nedsætte et økonomiudvalg og et stående udvalg (i kommuner uden selvejende havne).

Samtidig skabes der hjemmel for, at også sektorplanlægning kan henlægges til økonomiudvalget, således at der i givet fald kan oprettes fx et økonomiudvalg (med bredere opgaveområde) og et forvaltningsudvalg. I de kommuner, der har overvejet en reduktion af udvalgsantallet, har der dog kun været tale om en reduktion til i alt 3 eller 4 udvalg.

1.3. Stedfortræderordning ved inhabilitet

I lovforslagets § 1, nr. 7, og § 2, nr. 2, er det foreslået, at der skabes hjemmel for indkaldelse af stedfortræder i tilfælde af, at et medlem på grund af inhabilitet ikke kan deltage i kommunalbestyrelsens behandling af en sag.

Forslaget er en opfølgning af frikommuneforsøg, som er iværksat i Fredensborg-Humlebæk og Holmegaard Kommuner, og som betyder, at stedfortræder kan indkaldes, hvis det er af betydning for afgørelsen af en sag.

Formålet med forslaget er således at sikre, at det politiske styrkeforhold i kommunalbestyrelsen ikke vilkårligt ændres som følge af, at et eller flere medlemmer er afskåret fra at deltage i en sags afgørelse i kommunalbestyrelsen.

2. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget vil ikke medføre nogen økonomiske eller administrative konsekvenser for staten. Stadfæ-